

Workshop projektu NAKI II, Brno, 20. 9. 2019

**Cihly v historických objektech a možnosti jejich náhrady,
dosavadní výsledky probíhajícího výzkumu projektu NAKI II
v oblasti materiálové analýzy historických cihel**

Příklad zpracování regionální historie cihel – cihelna v Bosonohách v 1. polovině 20. století

Mgr. Radek Slabotínský, Ph.D.

Přednáška je realizována v rámci projektu Projekt NAKI II DG18P02OVV068

„Komplexní diagnostika pálených zdících prvků historických objektů z pohledu stáří, původu a fyzikálně-mechanických vlastností v závislosti na vlhkosti, a jejich náhrada v historických objektech“

Obsah přednášky

Úvod

Cihelna obecním majetkem

Cihelna v soukromých rukách

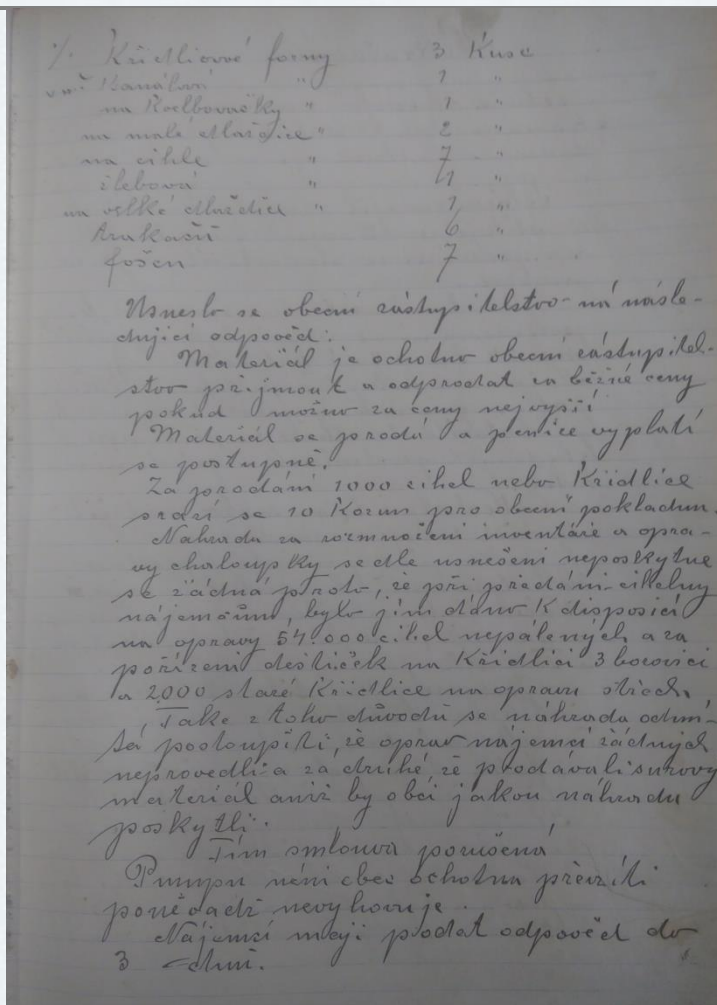
Závěr

Předmět	Předepsání					Kasovní příloha
	Základní jednotka	Nový pořizovací	Debetní část	Kreditní část	Kasovní část	
	X	Z	K	X	Z	X
<u>Výběhy režijní</u>						
Za rok za 1899 a 1900 1900 1410 50						1410 50 1410 50
Za rok za rok 1900 za 1452 90						2902 60 2902 60 2902 60 162
Už dříve 1452 90 a 18 km vyplateno						
Kobříčků 1000 752 90						391 72
Čoupek prof. 36 "						313 6
Uhlířů 1000 429 "						240 24
Čoupek prof. 75 "						42 "
Čoupek prof. 52 - 113 "						63 30
Čoupek prof. 52 - 150 "						84 "
Čoupek prof. 15 - 16 "						1 96
Čoupek prof. 150 - 16 "						1 96
Uhlířů 18 "						10 20
Uhlířů 100 20 "						11 20
Kamenný prof. 17 "						9 32
Čoupek prof. 52 18 "						10 08
Čoupek prof. 17 "						7 52
Kamenný prof. za rok 1899 a 1900						24 " 24 " 24 "
Za dříve 1899 a 1900 1899 2000						2 " 2 " 2 "
<u>Vše dříve bylo</u>						
a roce 1910 vyplateno materiálu						
přelomky 270 350 km						
vyplateno od nich jednotlivě						
Čoupek prof. 38 000 a 9 km						792 48
Uhlířů prof. 37 900 a 9 km						33 30
Uhlířů prof. 37 400 a 9 km						336 60
Čoupek prof. 27 000 a 9 km						256 50
Čoupek prof. 56 000 a 9 km						532 47
Za odstavci 38 650 uhl. prof. 1000 1000						393 32
Za namčení 38 650 uhl. prof. 1000 1000						158 35
II. Průběh						2508 49
	1413	45	6445	03	7858	57 7696 51 162

Pokladní deník cihelny za rok 1910

Protokol
sepsan dne 26. prosince 1909 při schůzi obecního
výboru v obecním kanceláři.
Program schůze
1. Pronajímání pastva o uhlí k obecní cihelně.
2. Volba potravního hlídače, kladného a hospodáře.
3. Volba obecního hospodáře
4. Tolus návrhy.
ad I. Obecni výbor pronajímá dnový uhlí k obecní
cihelně veřejnou dražbou za podm. následující: cent.
56 haléřů 70% Bějšova po redukción z Běšonoh a více:
Josef Čanyek čis 6. z spolčenost.
Nývolání sama byla zhotová
za následujícími podmínkami a sice:
Zmnožení budou se souja po dvou čtenech
uhlí veziti.
Pronajímatele se zavazují na pořádání
cihelního hospodáře potřební uhlí k cihelně
dovaziti.
O právu neuprostěnosti a nevyhování má právo
cihelní hospodář na útraty majimníka který
porádku nevyhová uhlí k obecní cihelně na
jeho útraty dovaziti.
Kromě sjížděného vidělného máho díleho městěti
záderna jina vyralava neprosje
Konec se pronajímatele zavazují uhlí i %
dovaziti.
Pani Pronajímatele uhlí:
Čanyek Josef čis 6.
Kubíček Vilém čis 28
Kubín František čis 18
Kraus František čis 22.

Výtah z protokolu jednání obecního výboru z 26. prosince 1909

Usnesení obecního zastupitelstva z března 1922

číslo 5 Zpráva cihelního hospodáře

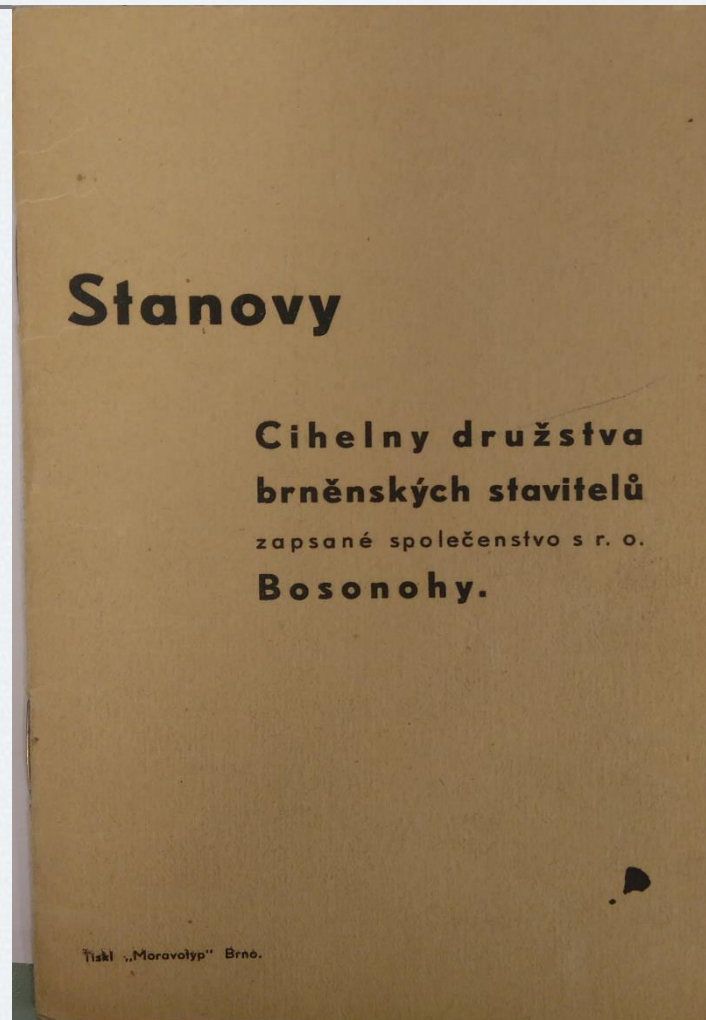
O cihelní straně výroby referuje cihl. hospodář p. prof. Šec a navrhuje, že vyrobíme cihel jest v množství 211.770 kusů a dle čísla h. 170 kusů. Pro velkou částku a malý odbyt cihel byla výroba na částeč. jih. hosp. obec. padla zastavena. Na druhé straně navrhuje jih. hosp. aby aspoň garantoval p. Šlbych tak, že by cihelna neustávala bez dovolení a doporučuje jej, že jest pracovním dělníkem. Po debatě omezením mezi jih. hosp. a obec. padem stran ustní částeč. p. Čd. Dočkala o práci v cihelně předtím a částeč. p. Šlbycha který tu o práci o obec. částeč. K této částeč. navrheno a jednolitostně schváleno aby o obec. jih. pracovali oba jak p. Dočkala tak i p. Šlbych a to tak, že každý vyrobí týdně pouze 3000 kusů cihel. Pan Šlbych jest zavinová podrobiti se podmínkám které byly sjednány p. Dočkalem a to: že každého 1.000 vyroběných cihel částeč. jih. hospodář 11 Kč mědy a připadá, že se jich odhodlan za normální stanovenou cenu vadeřných 10 Kč se vyplátí. Důležitě ale obec. měřena na jichž se platit vadeřných 10 Kč propadá se prostředkům obec. cihelny. Po ukončení jednání o druhé

Zpráva cihelního hospodáře na zasedání obecního zastupitelstva 14. července 19...

Obce Bosonohy prodává obecí cihelnu s holivami (bez inventáře)
 a příslušnými pozemky Janu cihelní brněnských stavitelů sp. s r. o.
 v Bosonohách za nájmu 18.000 Kč; a prodáje je vyjádřena čísl
 za nájmu č. 2201.
 Prodávají se parcely č. 2927/4, 2923/4, 2925/4, 2920/4, 2929/4, 2917, 2916/4,
 2915/4, za jejichž omezení se uvádí, za těchto podmínek:

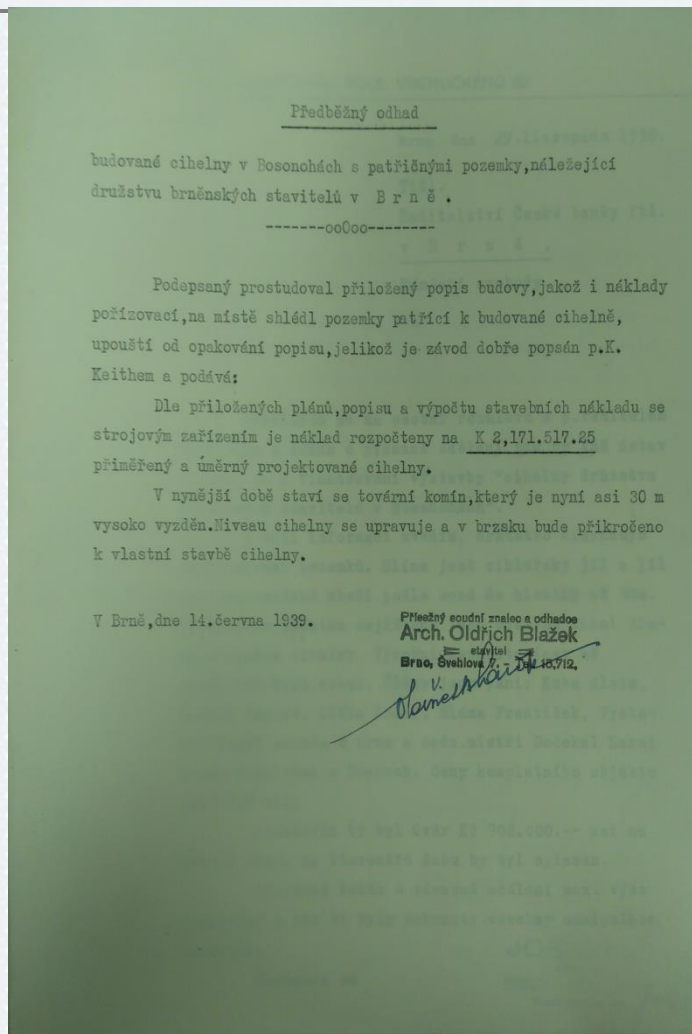
- 1) O potřebnou vodu pitnou a srážkovou postarat se
 musí majitel sám. Místní práva žádání vody u obec. vodovodu.
- 2) Případné rozložení elektrického vedení provede na svůj náklad
 kupitel.
- 3) Kupitel podniku je povinen zajišťovat nájmu 80%
 domácích dělníků.
- 4) Kupitel podniku postará se ubytování svou smlouvil obcemi
 příslušnými obce M. Žáze a Dvořákova Travní a povolí náklad
 na ubytování.
- 5) Sídlo podniku bude v Bosonohách.
- 6) Obec není za žádné státní územní v provozu.
- 7) Veškeré daňové a poplatky spojené s kupem a jeho zkušební
 nese kupitel.
- 8) Cihelna potřebné pro účely obec budou po dobu trvání podniku
 poskytnuty obci s 10% slevou
- 9) Nákladní auta používaná k provozu cihelny musí
 jezdit na pneumatikách.
- 10) Janu cihelní brněnských stavitelů považuje se za sebe a své
 práva odstoupit, že zaplatí obci pokutu 50.000 Kč v případě,
 že by státní společnost přešla v Bosonohách (do Holiv pro provozní
 sídlo).
- 11) Při podpisání kupní smlouvy musí být kupní cena hotově plošná
- 12) Daň z převodu nemovitosti platí prodávatelka.
- 13) S vybudováním kanalizace musí se započít ihned. Nicméně však
 práce slouží provozu s výrobky z cihelny, musí být čista za
 hromadného vybudování se musí mít aspoň 3 porušená místa
 na vyhlášení

Podmínky prodeje obecní cihelny z roku 1937

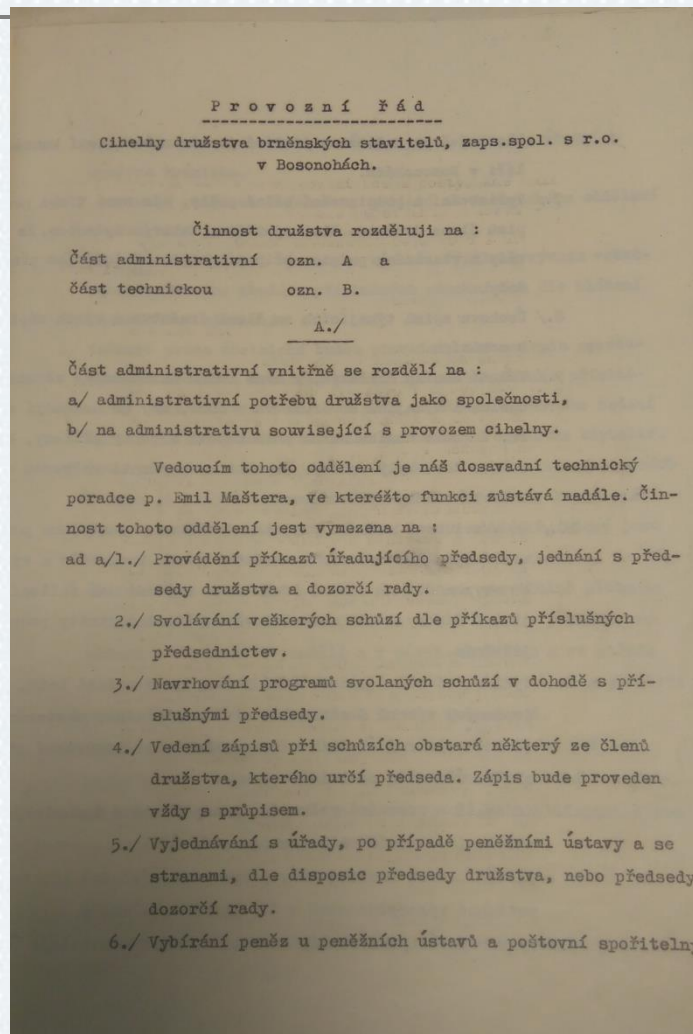

Obálka Stanov Cihelny družstva brněnských stavitelů, z. s. s r. o. Bosonohy

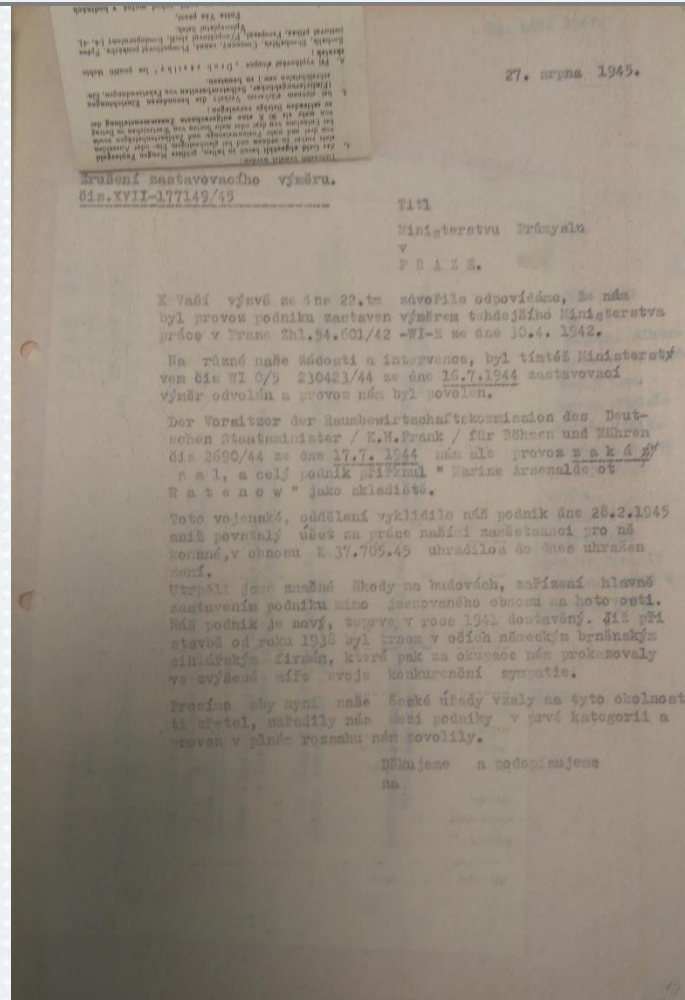

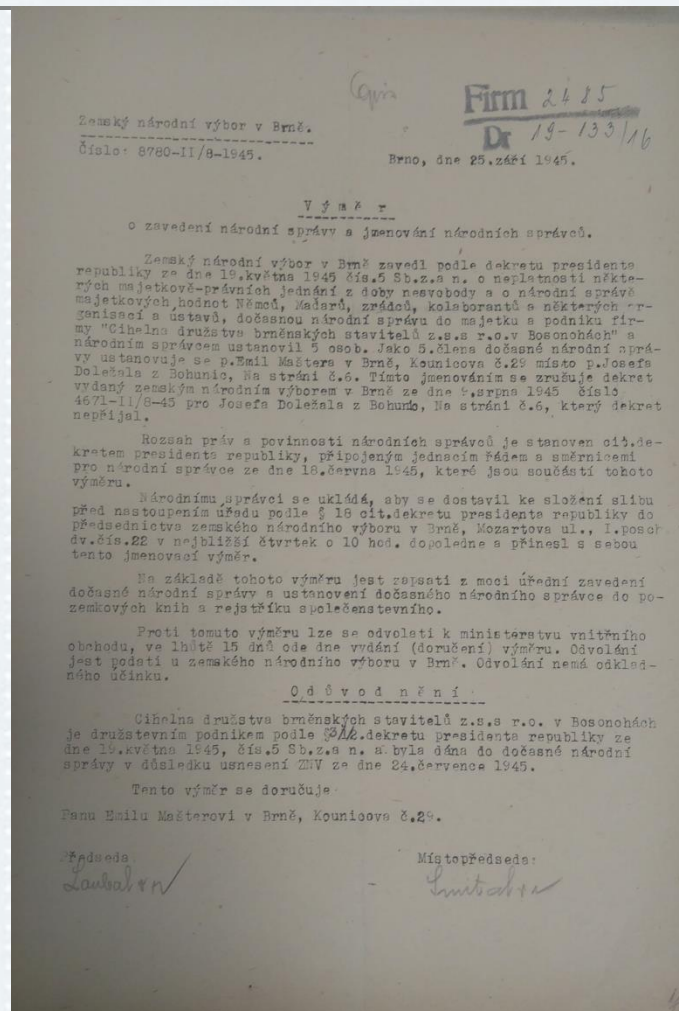
Předběžný rozpočet na stavbu nové cihelny v Bosonohách ze 14. června 1939

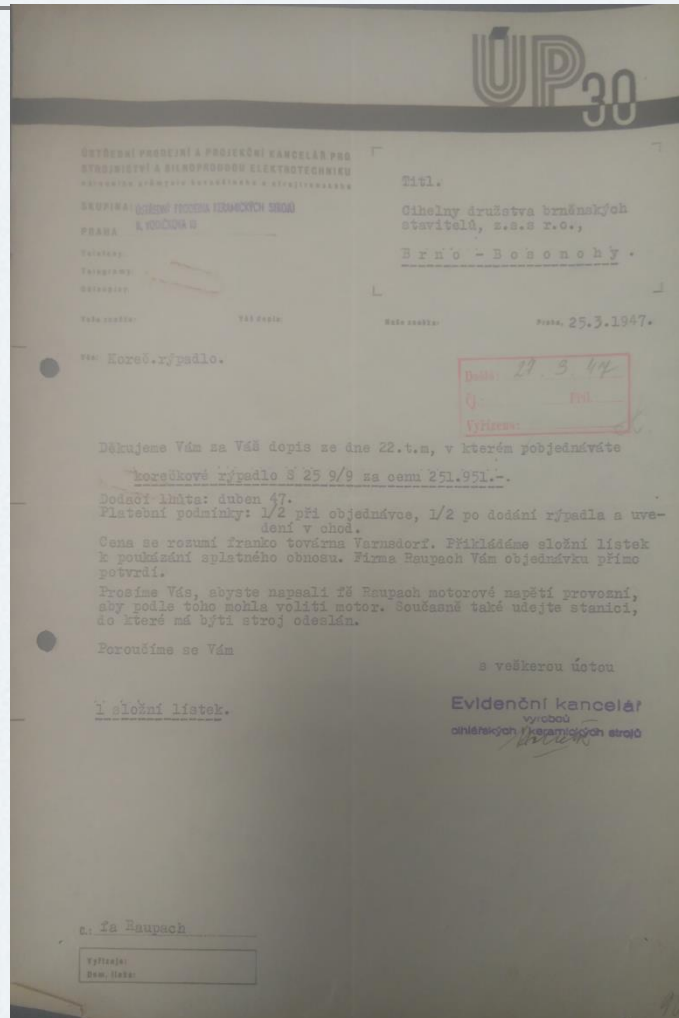
První strana Provozního řádu Cihelny družstva brněnských stavitelů z 23. dubna 19

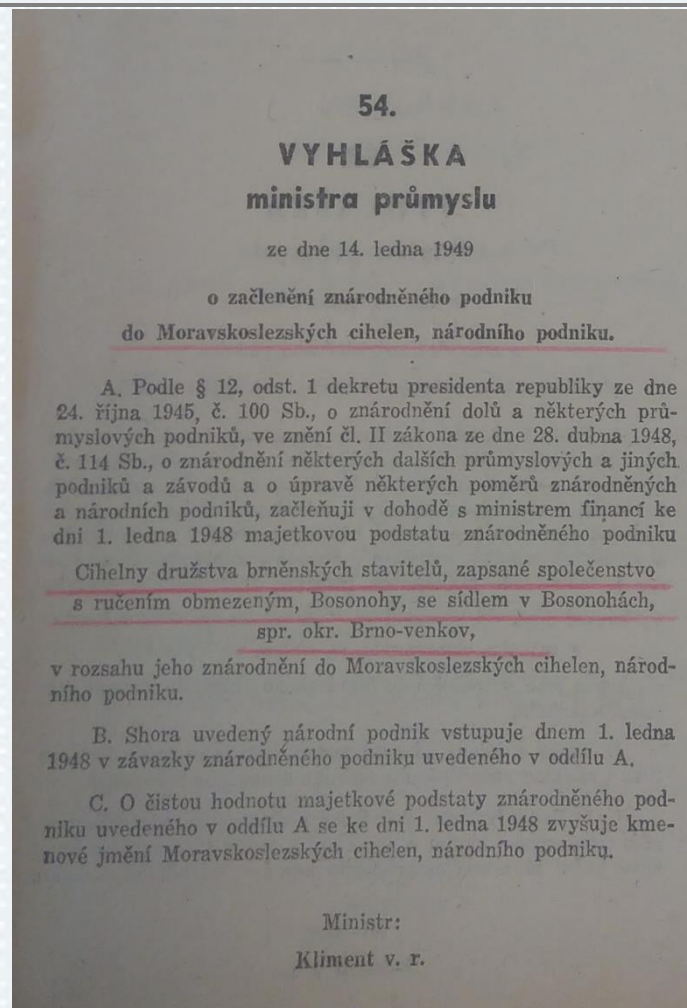
Žádost o zrušení zastavovacího výměru z 27. srpna 1945

Výměr o zavedení národní správy z 25. září 1945

Korespondence ve věci nákupu korečkového rypadla z 25. března 1947

Vyhláška ministra průmyslu ze 14. ledna 1949 o znárodnění cihelny v Bosonohách

Děkuji za pozornost.